

REDACTIUNEA,
Admistratia și Tipografia
Brașov, piata mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scriitorii neînțeleși nu se
primesc.
Manuscriptii nu se retrimit.
I N S E R A T E
se preîncasează la Admistratia
Brașov și la următoarele
SIROURI de AMUNTURĂ:
In Viena la M. Dukes Nachf,
fur Angenfeld & Emorio Los-
ser, Heinrich Schalek, A. Oppelik.
In București la A. V. Golber-
ger, Eliezer Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Proiectul inscrișilor: o serie
parțială pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicările
nu deschid după tarifă și invoca-
lă. — **RECLAME** pe pagina
la o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

Nr. 256.

Brașov, Miercuri 19 Noemvrie (2 Decembrie)

1908.

2 Decembrie.

Mâne se împlinesc șase-zeci de ani de când Francisc Iosif I s'a urcat pe tronul împăratesc. Era o epocă mult agitată. Răsunase deja pe Câmpul Libertății dintre Târnave trâmbița emancipării de sub jugul iobăgiei și a redeșteptării naționale și pentru România Ardealului. Ne putem închipui ce mare impresiune a făcut și asupra Românilor vestea neașteptată sosită dela Olmütz, că pe tronul Habsburgilor a ajuns, în urma abzicerii împăratului Ferdinand, nepotul său, judele archidinice, care ca împărat s'a numit Francisc Iosif I. Mai mult a impresionat însă atunci pe predecesorii noștri faptul, că judele împărat prin manifestul său a promis, că va introduce reforme în toată monarchia pe baza egalei îndreptățiri și în spirit constituțional, când ei nu cuvoșteau pâna în acel moment decât jugul asuprator al iobăgiei.

"Gazeta de Transilvania" scria în numărul său dela 16 Decembrie 1848:

„...Românilor, Fraților! Cetății „manifestul junelui împărat Francisc Iosif I. Pătrundetă înțelesul „acelaiași; cunoașteți că Tânărul „împărat apucă frânele guvernării „cu putere intinerită spre a se lupta „cu toată tăria în contra turbatelor „valuri, pe cari aceste timpuri atât „de serioase le 'nalță și le răped „asupra capetelor noastre ale tuturor; auziți că împăratul porni a „introduce reforme, adeca legi mână „tuoare pentru toate popoarele „și limbile întinsei monarchii, „tocmai fără nici o ținere de „parte, adeca pe temeiul libertății „adevărate.“

După ce a dat expresiune acestor speranțe mari, ce le-a deșteptat în inimile tuturor popoarelor credințioase ale monarchiei manifestul junelui împărat, "Gazeta de Transilvania" a încheiat cu cuvintele următoare:

„Să ne apropiem cu toată încrederea și iubirea de tronul constituțional al împăratului Francisc Iosif I, căci mari sunt datele, mare este și răspunderea pe care o pună profezia asupra Monarchului; însă acele datorințe și acea răspundere cade întocmai și asupra noastră spre folosul și fericirea națiunii și a patriei“.

Multe s'au petrecut în aceste șase decenii, mari și adunde schimbări s'au făcut pe toate terenele vieții de stat în întreaga monarchie. Numărătoare stări de lucruri, ce dăinuiau pe atunci, s'au străformat ori au incetat și au dispărut. Progresul timpului a făcut — și nu fără concursul și sprijinul Domnitorului încărunțit — ca și pe terenul cultural, economic și științific multe să fie azi, ce nu erau, și despre cari pe atunci abia se visa.

Numai într'o privință nu s'a făcut schimbare. Dorințele părintilor noștri ca să vină o epocă de legi măntuitoare pentru toate popoarele și limbile patriei noastre, nu s'au im-

plinit. Odată, în anii șasezeci ai veacului trecut, se părea că acea epocă a sosit și că promisiunile și asigurările date din înălțimea tronului se vor face trup. Dar a fost numai că un vis trecător, ne-am deșteptat într-o realitate, ce dăinuște la noi și în ziua de azi.

Încă și după șasezeci de ani între guvernanții și guvernații dela noi domnesc cele mai contrazicătoare concepte despre iubirea de patrie și credința către patrie și tron, și milioane de cetățeni sufer greu în urma aceasta.

Istoria e chiemată a stabili răspunderile pentru aceasta situație anomală și tristă, care creiază stările artificiale, ce tind să desparte pe cetățenii „de a doua mâna“ de Domnitorul lor și să slabă legăturile firești de iubire și de încredere ce trebuie să lege popoarele cu tronul.

Soartea a voit că și azi după un timp așa de indelungat, când bătrânu și mult încercatul nostru monarh își serbează aniversarea de 60 de ani ai domniei sale, să fie timpuri agitate, să bata cu nouă și indoito putere la poarta destinului popoarelor și al tronurilor spiritul timpului, care reclamă tot mai înțețit libertate și dreptate pentru toți.

N'a fost monarch pe tronul Habsburgilor, care să fi avut prilegiu a cunoaște dorințele și păsurile popoarelor de sub sceptrul său mai bine și mai temeinic ca Francisc Iosif I; cărăsi nici unu din predecesorii săi n'a fost spns mai mult lingurișilor de-o parte, și a intrigilor meschine, ce tindeau să desbina popoarele și să sădă învidie și ură între ele de altă parte. Si peste toate aceste Domnitorul cu atâtă experiență ar fi putut trece mai ușor, dacă soartea nu ar fi pregătit monarhiei și dinastiei în acest interval loviri crude, care au îngrenuat mult împlinirea marilor sale probleme.

Fără îndoială Majestatea Sa, reamintindu-și în ziua serbatorească de mâne toate peripețiile domniei sale mult încercate, pe lângă multele puncte luminoase, mai ales în ce privește țările austriace și vechia capitală, văd și de puncte mai intunecoase, de probleme, ce au rămas încă mai mult ori mai puțin rezolvate.

Una din aceste probleme este fără îndoială problema cea mare și gravă a egalei îndreptățiri naționale în patria noastră, care reclamă tot mai urgent soluțiunea ei mulțumitoare.

In momentele solemne de față toate privirile se îndreaptă asupra încăruncitului monarh jubilant. Noi Români de sub sceptrul său nu suntem cei din urmă cari cu adâncă recunoștință pentru toate binefacerile de cari am fost împărtășiti de către Majestatea Sa Împăratul, Regele și Marele Principe în decursul lunigei Sale domnii, unim urările noastre cele mai sincere și supuse pentru înțelunga Sale viață și sănătate, cu ale tuturor popoarelor țării și ale monarhiei!

Ciocnirea săngheroasă între Germanii și Cehii din Praga.

Din Praga se mai comunică următoarele amănunte cu privire la ciocnirea săngheroasă, ce a avut loc Duminecă între Nemți și Cehii din Praga:

Deoarece încă de Sâmbătă se prevedea, că vor avea loc Duminecă violente demonstrații anti-germane, guvernatorul Boemia a luat întînse măsuri pentru a garanta ordinea publică. În cursul nopții poliția a fost întărâtă cu cinci sute de gendarmi, cari Duminecă la 9 ore a. m. au ocupat locul de preumbilare numit Graben, îndepărând pe toate persoanele ce se aflau acolo și lăsând loc liber numai pentru trezarea trăsuriilor.

Pe la zece ore sosiră la Graben deputații precum și consilieri municipali cehi. Între cei dintâi se află și Klofac, șeful naționaliștilor cehi, care a fost primit de mulțimea grămadită îndărătul cordoanelor militare, cu zgromotoase ovaționi. Curând în urmă sosiră pe poarta casinului studentii germani pentru a-și face preumbilarea demonstrativă.

Cehii i-au primit cu o teribilă salvă de fluerături, răcnete și amenințări. Jandarmii făceau mari sfotări pentru a reține mulțimea, care voia să rupă cordoanele însă a fost înzadar. Curând cordoanele au fost rupte și mulțimea s'a revărsat pe piață împingând înainte pe polițiști. De cealaltă parte a pieței, mulțimea s'a încercat de a asemenea să rupă cordoanele jandarmilor. Aceștia însă au respins-o cu lovituri de baionete, răind ușor cățiva însă.

Atunci mulțimea a început să bombardeze pe jandarmi cu pietrii. Au urmat apoi bătăile săngheroase și devastarea caselor și prăvăliilor germane, despre care am raportat în numărul nostru de eri la ultimele știri.

Jubileul împăratesc.

Jubileul de 60 ani domnie a Maj. Sale Monarchului se va serba mâne în Brașov cu mare pompă militară. La orele 10 a. m. se va oficia un serviciu divin solemn, la care vor lua parte trupele garnizoanei și toți ofițerii. După terminarea serviciului divin urmează împărțirea crucei jubilare, înflintate de Maj. Sa Monarchul din incidentul jubileului său de domnie, iar de încheiere deflarea trupelor.

Aceeași serbare militară va avea loc și în Sibiu și în toate celelalte garnizoane mari

Pentru serbările jubileului Maj. Sale s'au făcut în Austria cele mai mari pregătiri. Serbări frumoase vor avea loc îndeosebi în Viena, unde au sosit deputații din toate unghierile țării, pentru a prezenta Maj. Sale felicitările lor. Eri au fost primite în audiență de Maj. Sa deputații camerelor austriace, a dietelor provinciale și presidiul consiliului comunal din Viena.

Tot eri au prezentat felicitările lor membrilor cabinetului ungari, afară de ministrul Kossuth, care e bolnav. Ministrul a fost primiți la orele 11 în castelul din Schönbrunn. În numele miniștrilor a felicitat pe Maj. Sa prim-ministrul Wekerle.

Mâne se va celebra un serviciu religios la ora 11 a. m. în catedrala catolică sf. Iosif din București din partea arhiepiscopului Netzhammer. După serviciul divin va avea loc o recepție la legația austro-ungară.

Meetingurile naționale din România.

Duminecă s'a ținut în Târgoviște o mare întrunire națională sub presidiul d-lui Gr. Cai, fost senator și prefect. Mai mulți oratori, între cari d-nii G. Ionescu, Cai, dep. I. Brătescu-Voinești, avocatul Georgeescu, dep. Atanasiu etc., zugrăvesc situația critică, în care se află România din Ardeal și vorbesc despre dependență economică și umilință suferită până acum din partea Austriei. În contra acestor stări insuportabile oratorii ridică un energetic protest și declară că un guvern al României, care ar mai merge pe calea concesiunilor, n'ar mai putea exista. De încheiere se votă următoarea moțiune:

„Cetățenii dâmbovițeni constituîti în adunare națională, azi, 16 Noemvrie 1908, în sala societății de arme din Târgoviște, ascultând cuvântările ținute, protesteză în potriva politicei urmată de 40 de ani încocoace pe tărâmul național și economic față de străinătate în genere și de chestie în special. Cerem dela orice guvern să găsă la cărma tărei ca să inceteze cu această politică, care a avut de rezultat desconsiderarea tărei, și micșorarea idealului nostru național. Asigură guvernul că procedând în acest chip se va bucura întotdeauna de sprijinul netârmurit și necondiționat al tuturor Românilor fără deosebire de culoare politică.“

Tot Duminecă s'a ținut un mare meeting în Pitești sub presidiul d-lui Dimancea, un vechi luptător naționalist și fost vicepreședinte al camerei române. Prof. Theodorescu a vorbit despre nelealitatea Austriei față de România și despre persecuția Românilor din Ardeal, îndeosebi despre heribilile condamnări la închisoare și amende de bani ale ziariștilor ardeleni.

D-l Sofronie Popescu a cerut ca guvernul României să lupte pentru dobândirea următoarelor trei puncte: 1) Încheierea unei convenții prin care să se garanteze României exportul vitelor, 2) drept de navigație, politic și control pe Dunăre și 3) rectificarea graniței între Dobrogea și Bulgaria.

D-nii prof. Mihăileanu, Honoriu Bănescu și Teohari vorbesc despre suferințele Românilor de pe Carpați și insistă îndeosebi asupra reformei electorale prezentate de ministrul Andrassy.

De încheiere s'a votat o moțiune de protestare. După întrunire s'au făcut manifestații pe străzile orașului, la monumentul Unirii și în grădina publică, unde s'a întins o mare horă.

Gazul unui răsboi anglo-german. Ministrul de răsboiu al marii Britanii, Haldane, vorbind la Cambridge a deschis o polemică asupra discursului recent rostit de cătră lordul Roberts la camera lorzilor și în care învingătorul Burilor și-a exprimat temerea să că în caz de răsboiu între Germania și Anglia să ar putea prea ușor debarca trupe în Anglia. Ministrul englez Haldane a spus, că el are mai multă experiență decât oamenii militari, chiar cei mai eminenți. Pericolul unei năvăliri în Anglia a fost studiat de cătră o comisiune din armată și marină, care a constatat că satisfacție, că o asemenea incercare nu să ar putea realiza fără ca guvernul britanic să fie înștiințat la timp. Anglia domnește pe toate mările; ea mai mărește încă forțele sale navele și mai cu seamă cele pentru apărarea coastelor; prin urmare ministrul Haldane e convins, că nu trebuie să se exagereze și să se alarmeze populația britanică.

Demisia ministerului bulgar. Cercuile competente din Sofia asigură că președintele consiliului d. Malinoff a prezentat eri regelui demisia cabinetului. Regele nu a luat în această privință nici o deci-

siune. Se crede că cabinetul va urma să gireze în mod provizor afacerile.

O nouă constituție în Persia. Agenția Westnik anunță că în cursul audientei dragomanilor legațiunilor ruse și engleze, Șahul Persiei a confirmat intenționarea să neclintă de a da țărei o constituție; dar, spre a nu reînnoi dezordinea din trecut, trebuie să se aleagă numai niste deputați bine pregătiți și inteligenți cari să nu fie sub influența agitatorilor spre a nu repeta greșelile de odinioară; prin urmare trebuie noui legi electorale bine pregătite și elaborate de cără o comisiune specială, care va fi convocată și va avea o putere intensă spre a desăvârși această operă într-un mod satisfăcător.

Vorbirea deputatului Dr. V. Lucaciu

rostită în 25 Noemvrie n. 1908 în dieta ungără.

— Urmare. —

V. Lucaciu: On. Cameră în calea desvoltării am ajuns la transacție.

Acei bărbăți mari, cari reprezentau curentul moderat, au făcut transacția. Că e bună ori rea, cuvântul din urmă nu l-am spus. Spunerea cuvântului din urmă chiar partidul independent o face să întârzie. Un lucru se știe. Cunoaștem scrisoarea lui L. Kossuth către alegătorii din Dobrogea, în care din depărtare condamnă transacția, și dieta care a făcut-o, o numește dictă austriacă. Episoda aceasta este anatemă adevărată a trasacției. Și on. Cameră, totuși a trebuit să învingă acel proverb, că nici când n'a fost așa lumea, ca nici cum să nu fie cumva. Acel »cumva« s'a pregătit prin transacție, și azi se vede, că acel cumva formează un adevărat punct de program pe sama partidelor maghiare. Pentru că nici partidul popor, nici partidul independent, nici partidul din stânga nu acceptează întru toate acel program politic, care se cuprinde în transacție, totuși fiecare din aceste partide stau azi pe aceeași bază și se mișcă și face politică de stat în același cadru al cercurilor politice. E drept, on. Cameră, epoca transacției își are creaționile ei mari.

De cea mai mare creaționă într-o accea ar fi trebuit să fie, fiindcă pună baza viitorului Ungariei în consolidarea internă — legea naționalităților.

S'a creat articolul de lege XLIV din 1868, despre egală îndreptărire a naționalităților. Ce a spus despre acesta contele Andrássy, ministru de interne? A spus-o cu susținută liniștită, că acesta e expresiunea geniului iubirei de libertate a naționalei maghiare.

Ștefan Pop: Și acum fiecare punct al legii naționalităților îl călcăti în picioare.

Lucaciu: Expressiunea aceasta arată încă tradițiunile politice ale tatălui său. Expressiunea aceasta încă se mai unește cu spiritul, în care a spus-o atunci, că trebuie alcătuită legea naționalităților. Expressiunea aceasta se mai identifică și cu aceea, ce am auzit eri dela d-l ministrul de agricultură Daranyi, când a spus, că legea trebuie să treacă în conștiință publică și în spiritul acela trebuie executată în care s'a alcătuit.

Aici este on. Cameră și legea naționalităților, care de asemenea ar fi trebuit să treacă în conștiință publică, și ar fi trebuit executată în același sens, în care s'a adus.

Am avut într-o dată din vorbirile mele de mai de mult să documentez cu citate luate din vorbirile acelor mari patrioți, cum că Fr. Deák, Iuliu Andrássy, Paul Somssich, Iosif Eötvös în ce spirit au alcătuit legea de naționalitate și în ce sens au dorit să fie executată. Acel spirit ne adverește, că ei au dorit, ca prin legea naționalităților să se asigure ființa și interesele naționale ale naționalităților. (Contrafăcător). Dorința asta se află exprimată la Deák. (Strigătă din stânga: Nici vorbă!)

Horvath József: Falzifică istoria. (Zgomot).

Lucaciu: Onor. Cameră! Unde am ajuns cu explicarea acestei legi? Naționile de naționalitate, popor, națione etc. astăzi așa se confundă, într-o dată se desbracă singuraticele concepte politice de ființă lor adevărată, încât legea de naționalitate nici n'ao mai putem lămurii, necun să mai vorbim de realizarea ei serioasă, și să aşteptăm dela guvernul actual observarea ei mai severă.

Suntene azi atât de departe de acel spirit, încât zi de zi auzim în parlament și cetim prin ziar, că legea aceasta e așa și așa de rea, și prin urmare trebuie

steașă, — în loc să ni-se dea să auzim, că legea aceasta e o lege sanctiună, o lege fundamentală a constituției țării noastre, o parte organică integrantă a politicei din viitorul Ungariei și ca atare trebuie dusă în îndeplinire în spiritul, în care s'a creșt. (Zgomot.)

Că ce glosă greșită însoțesc această lege, ce explicări necorecte i-se dau și că de nedreptă sunt urmășii marilor patrioți la explicarea legii de naționalitate, reiese din înșuși contextul legii menționate. Cum sună titlul acestei legi? »Art. XLIV în chestia egalei îndreptățiri a naționalităților. Așadară vorbește despre egala îndreptățire a naționalităților și nu despre egala îndreptățire a singuraticilor indivizi, a singuraticelor persoane.«

Bizony A.: Nu despre egala îndreptățire a naționalităților. (Zgomot.)

Preș: Rog liniște!

V. Lucaciu: Toți locuitorii Ungariei și în sensul principiului fundamental al constituției formează o naționă politica ungără unitară.

Voci (din stânga): Așa da!

V. Lucaciu: Toți cetățenii Unguri și după principiul fundamental al constituției constituie în privința politica o naționă, naționă unitară ungără indivizibilă (Strigătă din stânga: Asta așa e!) Păna când legea-i lege, trebuie respectată.

Nemeth I.: Dar voi n'o respectați.

V. Lucaciu: Ba din contră, tocmai vreau să vă arăt că noi stăm pe baza acestei legi, însă protestăm în contra explicării ce unii șoviniști o dau legii de naționalitate. Iar intru căt nu e clară, intru căt chiar din cauza acestei explicări vedem, că în anumite expresiuni are două înțelesuri..

Nemeth I.: Reavoință o explică rău.

V. Lucaciu: Reavoință chiar așa o explică, după cum stimulat coleg ne-o împuță nouă. Prin urmare ca să nu lăsăm cale liberă relei voințe și înțelesului greșit al legii, ni-se impune să revidiem și să modificăm în sensul drepturilor omenești și după postulatele legilor. Legea exprimă apriat, că aici e vorba de o naționă politică maghiară unitară și așa când vorbim de naționă maghiară unitară, n'o putem face, fără de a adăuga atributul »politică«. Naționă ungără politică unitară.

Și d-voastră ce explicări i-ati dat acestui lucru? D-voastră astăzi nu vorbiți de naționă ungără unitară luată în înțelesul politic, și făcând o săritură treceți dela naționă maghiară unitară politică la naționă de naționă unitară de rassă, și astfel din conceptul naționalității de rassă formăți, printre greșită interpretare a legilor, conceptual naționii politice, și naționalitatea română și celelalte naționalități, cari tocmai în aceasta lege se cuprind ca instituții, voți să le desființați. Dar nu se poate, căci sunt exprimate și în legea asta.

Stefan C. Pop: Și vor exista și afară de lege! Ba chiar și împotriva legii! (Zgomot.)

Dr. V. Lucaciu: Urmează spunând, că după ce numita lege se spune apriat din care face parte fiecare cetățean, fie el de orice naționalitate, noi stăm pe baza legii, când cerem egală îndreptățire a tuturor naționalităților, care însă ni-se tagăduște în dată, în publicistică și mai ales în dispozițiile guvernului. Cum că noi stăm între marginile acestei legi, am arătat deja, că aceasta am primită și în programul nostru politic. Evident: »pe lângă deplina sustinere a integrității de stat a coroanei sf. Stefan«. Aceasta este înțelesul unității politice exprimate în legea naționalităților.

Horvat József: Dar despre Ardeal ce stă în program?

Lucaciu: O voi arăta în lege că noi stăm pe baza legii atunci când pretendem pentru noi egală îndreptățire în privința națională. Că noi suntem o individualitate etnică, aceasta este exprimat în lege și este greșită acea comentare, care zice, că în Ungaria există o singură naționalitate, o singură naționă, căci dacă o luăm aceasta în sens politic facem ce-i drept, și noi parte din ea, dacă însă se ia în sens etnic, atunci și noi putem pretinde aceleași drepturi, ca și naționalitatea maghiară.

Gád András: A, mă rog, astăi naționă, nu naționalitate!

Dr. V. Lucaciu: Așadară noi putem vorbi tot așa despre naționă maghiară, despre naționă română, putem vorbi despre naționalitatea română și despre naționalitatea maghiară. (Zgomot uriaș și strigătă: La ordine!) Aici în lege e spus, că-i naționalitate. Noi încă suntem luati ca atare în lege.

Kmety Károly: Asta nu se cuprinde în lege!

Dr. Lucaciu: E în lege și mă mir, că tocmai un profesor de universitate, un profesor de drept public...

Kmety: Ba nu se cuprinde în lege!

Dr. Lucaciu: Iat-o, poftăște încoace. Aicea stă scris în articolul de lege IX. din 1868, § 6: »congres național românesc, biserici naționale românești. (Mare zgomot și mișcare.)

Nagy Dezső: Citează tot falz!

Dr. Lucaciu: Și, Onor. Cameră...

Președintele (sună): D-l deputat încercă noțiunile. (Așa-i! Așa-i! în dreapta și stânga), și de aceea mă văd silnit să cetește partea introductivă a legii amintite, pentru că d-l deputat să fie orientat și să se țină strâns de expresiunea folosită în textul legii. În introducerea articolului de lege XLIV din 1868 se spune (Cetește): »Deoarece toti cetățenii Ungariei formează, și conform principiilor fundamentale ale constituției în privința politică, o naționă...

Dr. Maniu: În privința politică!

Președintele (urmează cînd): ...naționă unitară indivizibilă maghiară, a cărei membru egal îndreptățit este fiecare individ, fie el de orice naționalitate.

Dr. Lucaciu: Să se țină de naționalitate!

Președintele: Deci ești rugat să nu vorbești de naționalitatea maghiară.

Dr. St. C. Pop: Și Deák a vorbit!

Președintele: Pe d-l C. Pop îl îndrum la ordine. Repetez: sunteți rugați să nu mai vorbiți nici de naționă română, nici de naționalitate maghiară, căci aceasta e direct împotriva dreptului public (Așa este! Așa este! Aplause vii în dreapta și în stânga.)

Haldsz Lajos: Tradare de patrie!

Nagy Dezső: Du-te în România!

Dr. Lucaciu: Eu stau pe baza legii. Legea cunoaște o naționă unitară maghiară din punctul de vedere politic și păna când nu vom alcătui altă lege, păna când nu vom introduce în lege o altă expresiune mai hotărâtă și mai clară, păna atunci nu vom concede să fim stârpiți prin astfel de expresiuni. E totuși foarte curios, onor. Cameră, că cineva poate să se împotrivească așa de fățis spiritului și literii legii. Legea ne-o spune apriat, că este vorba de instituții naționale? Oare cine poate avea instituții naționale? Cutare statută, mătură? Articolul de lege IX din 1868 apriat ne spune, că-i vorba de instituții naționale. Eu vă spun drept, că nu șt'neleg, ce fel de interpretare politică falză este de lipsă ca dacă dăi atributul »național« unei instituții, atunci subiectului acelei instituții odată să-i atribui caracterul politic, apoi iar să-i-l iau. Deci poporul român are instituții naționale, biserică națională românească; asta se cuprind în art. de lege IX. Iată deci, în același sens vorbește aici legea despre naționă română, ca și despre naționă maghiară. (Förster Otto: Să vă pară bine, că puteți deveni Maghiari!)

In ziarul român din Salonic mai găsim în n-rul 1 următoarele rânduri, ce credem de interes a le reproduce. Sub rubrica »De la alani Români« vorbind despre România din Transilvania »Deșteptă rea« zice:

»Românilor din Transilvania suntu multu ma înaintați de noi tru școală, biserică și alante luce naționale. Eli au caină di 3.000 di școli primare, au gimnazii și licee românești, au școli tri prefeti tri institutori, au vărnă 126 di bănci din care nescânte suntu multu mări și avute. Si toate astea suntu fapte di eli singuri, că di nafoara alor nu lă vine nici un a-giuor.

»Trăceații a noștri din Transilvania pat multe din partea a Magiarilor, cari au tru măna lor guvernul și puterea. Ma nici Românilor nu s'lasă ca s'hibă călăti. Lucrează și alună cu un curagi cum nu s'afă la multe naționi. Păna astăzi nu ună hoară întreagă, ma nici un român nu și alăsa limba și nu s'feacă Maghiar. Românlui din Transilvania are înință curat românească, iar naționă noastră di acolo nu cheare, că ea easte apărăță di școală și di biserică. Prefiliii a Românilor din Transilvania suntu oameni multu invitați, iar ca Mitroliții alor puțani s'afă tru locurile a noastre.

Sub rubrica »De aoa și de aclo« (De aici și de acolo) confratele nostru din Salonic scrie:

»Are ma nu are. Dzacea nescânti (nu lă bagănum numă): în Turcia are ahăti putini Aromâni ce nu va s'poată să scoată nici un delegat. Iar noi scoasem și delegați, scoasem și un deputat. Intrebăm tora: Are ma nu are Aromâni în Turcia?«

Complicațiile în Orient.

Floata turcească. Ziarul »Yeni Gazeta« a publicat programul construcțiunii flotei turcești, care a fost elaborat de către statul major al marinei. Aplicarea acestui program va dura 8 ani și va costa 17.000.000 de lire turcești. Se vor construi 6 cuirase, 12 contratorpiloare, 12 torpiloare, 6 vase submarine, 24 canoniere și 6 mari vase de transport. Se va pregăti de asemenea tot materialul trebuincios pentru repararea vaselor.

Comitetul balcanic se bucură de mări simpatii, pe care le-a găsit Turci în Europa și preconizează mai cu seamă prietenia Englezilor, căreia se datorează pentru o mare parte cucerirea libertăților turcești.

Pagubele pricinuite guvernului austro-ungar de boicotul mărturilor austriace în Turcia, se urcă până acum la suma de 40.000 cor. Industriașii ruși vorbesc să înțeleze în Constantinopol un mare depozit de zăhar. Guvernul Turciei le-a pus în vedere mari favoruri.

Deputații Maramureșenilor.

(De un maramureșean.)

Nici dintr-o parte a pământului românesc nu vin atât de des și așa multe deputații la Budapesta, ca din Maramureș. Ce nu cunosc marele năcă, care-i măna »cu rugarea« la cutare domn minister, cred că lipsa de demnitate împinge să cerșească binevoitorul sprin. Nici decun. Pentru poporul »nemeș« orice drum la Budapesta și calea Golgothei. Poziția socială privilegiată ce a avut veacuri de-arândul a înrădăcinat în popor simțul de demnitate împărecheat cu acea conștiință de drept, că el pretinde dreptul să se respecte, să i se constate pe față locului, dar nu-l cerșește din »milă«.

Protopopul Vișăului, d-l Iuliu Dragoș, a vorbit în temperamentul poporului. Amintirea, că nedreptățile legei silvanistice vor sili poporul la »moarte năpraznică«, la vărsări de sânge, — nu e amenințare, nici profeție nu o putem numi, ci-i prevedere omului, care cunoaște de aproape năcăzurile, pricinile lor și mănia poporului, pe care nedreptatea o înțelege până la paroxism.

Iată năcăzurile maramureșenilor: Nau pășune la vite. În Maramure

viitor, că n'o să înghețe. Ciocnirea cu puțerea se prevede cu siguranță. Protopopul Dragoș are drept că v'a curge sânge. Poporul nu înțelege »politica de interes generală«, nu pricepe elucubrațiunile »doctrinelor« în materie de știință silvanistică, el cere că »pe fața locului« să i-se constate dreptul la »lăzuiștinici«. Mai ales, că »lăzuiturile« tin concurență »întreprinderilor« jidovești de pășune și imblânzesc usura de păsunat. Ura poporului se va întoarce către jidani și către domnii, — cari nu-și scot ochii unul la altul și cari au interesul ca legea silvanistică să se execute cu »rigoare«. A mai curs sânge pentru »oprelistea caprelor«. Dar acum când mijloacele existenței sunt atâcăte?

D-l Nagy Ferencz când a condus deputația, și-a îndeplinit datoria de deputat al cercului Vișău de sus. Că va pune în cumpăna interesului votanților greutatea cuvântului său protegiator — e mai mult ca peste poate. Poporul român al cercului Vișău de sus l'a votat, dar nu l'a ales. L'a ales interesul »clicei Papp de Vișău-Baró Groedel«. Deputația ar fi trebuit să-și cerce »norocul« în Vișău de sus, mai întâi, cu titlul de recomandăție de acolo puteau ajunge la protecție și sus în București. Așa, Nácz bácsi le spânzură sabia lui Damocles asupra capului. Ovreul e mai om ca »valahul«; Sloim cetățanul privilegiat de Andrassy plătește căt 30 de goimi-rumuni. 48% alegerători evrei sunt greutate în cumpăna dreptăței politice, față de 95% votanți români maramureșeni, lipsiți de conștiință și însemnatatea dreptului lor. O să lifereze de acum începând Maramureșul 2 mameleci cu perciuni. Daranyi și Andrassy fac bună muștră politică cu Maramureșul.

Vor să trage consecințele logice? Nu cred. Nici poporul, nici vicariul, nici clerul și mai puțin va sătăca domnilor.

Poporul se va năcăji mai departe, se va deprinde »cu stăpânul«, și când amețit de truda muncei să a »ciocanul de răchiie« va cănta:

„De când beau la Sloim în dâmb
De-atunci mălai nu mai vând.
De când beau la Sloim în vale,
De-atunci nu am de mâncare.“

Si n'a fi cine să-l înțeleagă. Nu.

STIRILE ZILEI.

— 18 Noemvrie v.

Examenul verbal supletor și de emen-
dare la gimnaziul din Brașov se va ține în 5 (18) Dec. a. c.

Carmen Sylva și Maj. Sa Monarhul. Ziarul »Die Zeit« publică un articol de Carmen Sylva asupra jubileului împăratului Francisc Iosif. Regina ilustrează meritele Maj. Sale față de supuși săi și neobosită lui laboriositate și înțelepciune, invitând popoarele lui să-i procure o frumoasă oră de satisfacție în ziua jubileului.

Palatul Habermann din Sibiu, situat în cea mai frumoasă parte a orașului Sibiu și în imediata apropiere a nouului palat național român, a fost cumpărat de conzistoriul român din Sibiu, trecând astfel în proprietate românească. Stirea aceasta o luăm din ziarul »Sieb. D. Tagblatt«, care scrie că prin trecerea acestui pompos palat în proprietate românească »să rezolvă într-un mod, durere, nesatisfăcător o cestiune, care a tinut într-o justă agitație spiritele locuitorilor sași«.

Societatea zcad. rom. »Dacia« din Germania s'a constituit în modul următor: Președinte: Vasile Litu, student în litere. Vice-președinte și controlor: Nicolai Taciuc, student în litere. Secretar general: Constantin Boca, student în drept. Secretar de interne: George Ignatescu, student în teologie. Cassar: Emanuel Samușco, student în drept. Econom: Petru Căilean, student în litere. Bibliotecar: Dimitrie Ududec, student în drept.

Un comitet teatral în Sibiu. In Sibiu s'a constituit Martia trecută un comitet filial al societății pentru fond de teatră română la inițiativa d-lui Dr. D. Stoica. Constituirea noului comitet s'a făcut în mijlocul unei mari insuflarei pentru sprijinirea teatrului românesc. După ce au expus scopul întrunirei d-nii Dr. Stoica și Andrei Cosma, directorul Silvaniei, s'a constituit noul comitet în modul următor:

Președinte de onoare: Alimpiu Barboviciu. Presidente de onoare: D-nele Maria Cosma, Clara Maniu și Emilia Pop. Președinte: Dr. Coriolan Meseșianu. Vicepreședinte: Dr. Coriolan Stear, Tășnad. Dr. Ioan Suciu, Zălau. Secretar: Dr. Dionisie Stoica. Casier: Nicolae Munthiu, iar din-

tre membrii în comitetul filial fac parte 14 doamne, 16 d-șoare și 19 d-ni din societatea românească. S'a mai hotărât, ca în fiecare comună din Sălaj, să se aleagă căte o doamnă ori bărbat de încredere, care să reprezinte interesele comitetul teatral. În vr' 28 comune s'a și ales deja doamne de încredere.

Un meeting rusesc contra Austriei disolvat de poliție. Din Petersburg se anunță că profesorul universitar din Belgrad, Paulovici, a venit aici să facă propagandă contra Austriei în cercurile panslaviste. Dumineacă a vorbit într-o mare intrunire, însă întrebuintând cuvinte prea violente contra Austriei, reprezentantul guvernului l'a interupt. Multimea a protestat și atunci poliția a dat afară pe toti asistenții.

Necrolog. În 26 Nov. a încetat din viață Nicolau Mateiu Tîfrea, paroh gr. cat. al Chiherului de sus, după un morb indelungat în al 74-lea an al vietii și al 45-lea al preoției și fericitei sale căsătorii. Odihnească în pace!

Căsătorile în Ungaria. În luna Septembrie s'a legat în țara noastră 9306 căsătorii, cu 1244 mai puține ca în Septembrie 1907. În cele dintâi 9 luni ale anului acestuia s'a legat cu 16 mii 576 mai puține căsătorii, decât în cele 9 luni dintâi ale anului trecut. și-apoi să nu despereze fetele !?

Experiența cu un balon dirigabil. Din Verdun se anunță, că dirijabilul »Ville de Paris« a făcut Dumineacă o nouă ascensiune, purtând mai mulți pasageri, rămânând aproape un ceas de-asupra fluviului Meuse, spre a recunoaște toate lucrările de întăriri ale fortăreței din Verdun, cum ar fi trebuit în timp de răsboiu. Balonul s'a ridicat până la o înălțime de 1000 până la 1200 metri. Ascensiunea a durat 2 ore și a fost favorizată de un timp foarte senin.

Căpitanul norvegian Isachsen a cerut sprijinul guvernului Norvegiei, spre a termina explorarea Spitzbergului. După două veri de muncă, el speră să poată întocmi harta topografică și geologică a Spitzbergului, consemnând descoperirile sale în ce privește zăcămintele de cărbuni și alte minerale prețioase.

Istru'un spital din New York, o femeie a născut un copil cu două capete. Medicii au declarat că numai aşa va rămânea în viață, dacă și vor amputa un cap. O atare operație medică încă nu au săvârșit, dar ei cred că va reuși.

Se caută un măsar și pantofar. În Feldsee s'ar putea așeza un măiestru harnic măsar și un pantofar, care știe face și cisme. Informaționi la d-l preot I. Bunea, poșta Ujegyház.

Dela Societatea română-ortodox-julară-imperială pentru zidirea unei biserici și înființarea unei comunități bisericești în Viena primim spre publicare următoarea mulțumită publică: Comitetul soc. pentru înființarea unei parohii române în Viena își împlineste o plăcută datorință aducând la cunoștință publicului român pe toți acei marinimoși creștini, cari au binevoită a contribui cu obolul lor la realizarea înaltului nostru scop:

D-l Alex. Lahovari, minist. plenip. al Rom. la Paris 1000 cor., Administrația cassei bisericii române București 952-75 cor., Teofil Patras, archimandrit în Putna Bucovina 500 cor., Caius Popp jurist, Viena, Ioan I. Lăpădatu, director de bancă, Orăștie, Dr. Grigoriu Anghelescu medic, Dr. Romulus Veliciu, avocat Arad, Dr. Nicolae Vecerdea, director de bancă, Brașov, Victor Turcan, paroh gr. ort. Dorna Candreni, C. Coandă general, București, Cassa de păstrare, Sasca Montană, Elena Dr. Vaida soție de medic, Dr. Const. Popasu medic, Caransebeș căte 200 cor., C. I. Brătianu, A. C. Assan, Emanuil Porumbaru căte 100 cor., I. N. Cesarescu adv. București, Iancu Balmos însp. sup la CFA. prof. univ. Dr. V. Gheorghiu căte 10 cor., I. Morandini, subdirector gen. al vănilor rom. St. Furtuna, inspector veterinar căte 60 cor., D-l păr. Dimitrie Dan, Straja Bucovina a trimis o listă cu 64 cor. Știm căte greutăți și contribuții apăsă pe umerii clasei noastre culte, cu toate aceste din nou rugăm pe toți Români de bine, să nu uite nici de acei frați ai lor, cari trăind aici în Viena în o mare de străini voesc să-și păstreze limba și legea lor. În legătură cu biserică voim să înșinăm și un internat pentru studenți și meseșiași.

Astfel aceste frumoase daruri sunt menite să aducă în curând roade mari pentru întreg poporul nostru, primească

deci onorații donatori mulțumitele noastre cele mai binemeritate precum și asigurarea deosebitei noastre stime și devotament.

Viena, la 26/XI 1908.
pentru comitet:
Alexandru Lupu General, președinte.
Mihai A. Popovici, secretar.

Varietăți.

Cu toate că nu ne putem da seamă pentru ce, dar tot trebuie să recunoaștem, că fiecare om își are miroslul său propriu — și dacă nu-l putem distinge la fiecare, pricina e că nu avem acest simț atât de fin.

In punctul acesta sunt deosebiri între om și om.

S'a constatat apoi la diferite neamuri sau rasă mirosluri particulare, ceeace se explică, parcă mai ușor, prin aceea că el reprezintă mediul din țările unde aceste neamuri sau rasă trăiesc. Așa se zice, că Englezii au un miroslor al lor particular; ei trec peste canalul Mâneacii împreună cu miroslor lor. De bună seamă Englezul, care vine pe continent, nu aduce un miroslor al corpului său, ci unul pe care îl dă mediul insular, atmosfera aceea de ploaie, de brumă și de ceată. Si tot așa se va întâmpla și cu Evreul care aduce din Anglia miroslor de englez sadea, plus acel de usturoi, iar din festa Polonie, miroslor de negustor sau nobil polonez, de neamă modern, sau de musical având pe deasupra perciunii sau — iarăși — usturoiul tradițional.

Așa dar, de bunăsemă, un popor nu poate să aibă un miroslor anumit; un miroslor al locului însă se poate admite. Evreul din Moldova — la fel ca cel din Maramureș, dejă — are pe lângă miroslurile lui, mai sus pomenite, și pe acela de moldovean, dintre pleoșii de odinioară ai lui Stefan, și de gazetar dijă...

Că privește miroslor de diferite rase, apoi aici deosebirea e mai pronunțată. Pentru european negri și galbenii au miroslurile lor caracteristice, cari produc o impresie mai mult sau mai puțin neplăcută. Același lucru se întâmplă și cu noi, cu albi, miroslor nostru însă se pare celorlalte rasă mai greu de suportat. Negri și Chinezii găsesc că noi miroslorim a cadavre.

Toți cari au călătorit prin pământurile locuite de negrii au observat miroslorul particular, după care li urmăreau câinii în vremea sclavie.

De atfel de cele mai de multe ori ori-ce căine își găsește stăpânul în multe după miroslor, miroslor stăpânului, pe care se vede numai căinele îl poate recunoaște.

Foarte multe femei au mirosluri, cari uneori seamănă cu unele parfumuri — și de bunăsemă fiecare îndrăgostit găsește la iubită lui un miroslor particular și plăcut în același timp. În urma unor cercetări, oamenii competenți afirmă că femeia brună are un miroslor, iar cea blondă alt miroslor.

Proveniența acestor mirosluri ar fi, în mare parte, din sudoarea sau alte secretejuni ale pielei, cari în contact cu lumina pr. duc diferite mirosluri, cari se depun apoi și pe imbrăcămintă. E însă caracteristic și aproape intotdeauna neplăcut miroslor unui corp bolnav.

M.

Bibliografie.

— »Ciprian Porumbescu», icoane din frâmantările unui suslet de artist. De Dr. Valeriu Braniscescu. Broșură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria »Gazetei».

In atenția d-lor preoți!

A apărut:

»Pareneze«

Cuvântări ocasonale și funebrale pentru toate ocaziunile ce obvin în oficiul pastoral al preotului

de Pr. D. Voniga.

Liturărie aprobată și unică în literatura noastră pastorală!

Publicată cu binecuvântare arhiereasă.

Volumul 1. Ediția II-a cuprinde o multime de cuvântări potrivite tuturor imprejurărilor, ocaziunilor și evenimentelor extraordinare ce obvin în viața creștinului și în oficiul pastoral al preotului.

Opul se poate procură cu preț de 4 cor. 20 fil. la autor în Gyrok (Temes) și la toate librăriile românești.

ULTIME STIRI.

Budapestă, 1 Decembrie. În ședința de eri a dietei s'a continuat desbaterea budgetului ministerului de comerț, cu a cărui desbatere s'a început sădina de Sambătă. Au luat cuvântul dep. Somogyi, Sümegi, Polonyi, Batthyány și Rakovszky.

Budapestă, 1 Dec. Ziarul „Magyaország“ primește din Cașovia următoarea stire sensațională ce a sosit acolo din Bosnia. Un detașament al regimentului de infanterie 34, compus din 75 soldați, un subofițer și un ofițer s'a ciocnit cu o bandă sărbească. Banda sărbească a pușcat dintr-o ascunzătoare asupra detașamentului, ucizând 4 soldați. Detașamentul a luat apoi cu atac poziția ocupată de Sârbi și a împușcat 34 membri ai bandei. Stirea aceasta a ajuns în publicitate din cercurile ofițerilor, și a produs mare sensație în întreg orașul. Oficios stirea nu s'a confirmat.

Viena, 1 Dec. Maj. Sa a conferit ministrului de externe Aehrenthal crucea ordinului Sf. Stefan.

Viena, 1 Dec. și 4 Dec. se tine sub prezidiul Maj. Sale un consiliu de războiu în cestiunea evenimentelor din Balcani. Din consiliu de războiu vor face parte afară de arhidiucci majoreni, miniștrii comuni și membrii.

Cattaro, 1 Decembrie. Stiri sosite din Cetinje anunță că guvernul continuă cu inarmările de bande. Se spune că zilele acestei au plecat spre granița Bosniei numeroase bande monogene.

Constantinopol, 1 Dec. Marele vizir, a conferit timp mai îndelungat cu comitetul Turcilor tineri, pentru a atenua boicotul mărfurilor austriace. Ambasadorul Pallavicini — se zice — va face pendantă plecarea sa din Constantinopol, dela rezultatul acestei conferințe. Se crede însă, că deocamdată nu se va putea face nici un pas pentru suprimarea boicotului. Comitetul de boicotare a decretat boicotul și față de vaporul „Kelet“ al campagniei ungare.

Cărți noi

Din »Biblioteca românească enciclopedică Socec« a apărut:

No. 1. Em. Gărleanu 1877 Schițe din războiu 30 bani.

No. 2. Al. Odobescu »Poeziile Văcăreștilor« 30 bani.

No. 3. Atarcon »Morărița« trad. de N. Basilescu 30 bani.

No. 4. Ion Dragoslav »Facerea Lumii« 30 bani.

No. 5. Corneliu Moldovan »Poeziile« 30 bani.

No. 6. »Antigona lui Sofocle« trad. de M. Hadj Dragomirescu 30 bani.

No. 7. Halima »O mie și una de nopți« 30 bani.

No. 8. Cehov »Nuvele alese« trad. din rusă de Dunăreanu, 30 bani.

No. 9—10. »Povestirile lui Mihail Eminescu cu studii

Hala e încălzită.**Bioscopul APOLo din Budapest**
Strada Vămei.

Luni în 30 Novembre și Marți în 1 Decembrie 1908

PROGRAMUL:

1. Tragedia japoneză. (Drama).
2. Ucigașul. (Drama).
3. O poveste din scoala. (Humor).
4. Pantalonul rupt. (Humor).
5. Max cu hainele noi. (Humor).
6. Atelelul dracului. (Tablou de studiu).
7. Pompierii din Budapest. (După natură).
8. Corso de automobile la Riviera. (După natură).
9. Sculptorul modern. (Tablou colorat).
10. După cerere se dă astăzi și mâine Manevre de toamnă regale din Vesprin.

Tot a doua zi program nou.

PRETUL LOCURILOR: Loje (4 persoane) cor. 4.—; Un loc în loje cor. 1.—; Locul I. 80 fil.; Locul II 60 fil.; Locul III 20 fil.; Copii sub 10 ani și soldați plătesc pe locul I și II pretul de jumătate.

Representațiile în zile de lucru dela 6—7½ ore și dela 8—9½ ore. Dumineca și sărbătoarea dela 3—4½ ore; 4½—6 ore; 6—7½, 7½—9½ ore. Bilete se pot lua înainte toată ziua dela D-l I. VICTOR, trafică, Strada Vamii 30. Cerând sprijinul Onor. public se urmărește cu toată stima (11-20)

Directiunea.**La tipografia și librăria A. Mureșianu**

se află de vîndare următoarele:
Cărți literare apărute din ediția „Minerva”, București.

N. Petru-Petrescu. Ilie Marin, istorică pentru tinerime, localizată după nemțescă. 193 pag. Prețul cor. 1.50

Vasile Pop, „Domnița Viorica” român. Prețul 2 cor. (plus porto banii) 20

M. Salodeanu. „Floarea Ofilită”, român. Prețul 2 cor. (plus porto banii) 20

Ștefan Iosif, „Credințe.” Poesii à cor. 1.50

Em. Gârleanu-Emilgar, „Bâtrâni”, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50

Eugeniu Boureanu, „Povestiri din copilarie”. Prețul à . . . cor. 1.50

Vasile C. Osvadă, „Băncile poporale din România” cu un adaus informativ. Prețul 1 cor. (plus 5 b. porto). 1.05

Ion Manolache-Holda. Fete, portrete schițe și nuvele, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1.50

Il. Chendi. „Fragmente”. Un sir de interesante articole (informații literare), și sunt o continuare a volumelor „Preluără” și „Foilătonă” scrise. 246 pag. Prețul . . . Lei 2.50

Vasile C. Osvadă. „Legea Tovărășilor”. Prețul — 60 cor. (plus porto 5 b.). 55

N. N. Beldiceanu. „Chipuri dela Mahala” Cuvinte 305 pag. Prețul cor. 1.50

M. Eminescu. Poesii postume. ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50

Licitățiune publică.

Biserica rom. gr.-or. Sfântul Nicolae din Rășnov, comit. Brașovului, vînde cu licitațiune publică din mâna liberă, rădurea de fag aflătoare pe muntele „Dihama”, proprietatea ei aflătoare se teritorial României, județul Prahova, comuna Azuga-Bușteni. Licitățiunea se va ține în 23 Novembre st. v. a. c la 10 oare a. m. în Rășnov, în casa bisericii. Condițiile se pot vedea la oficial parohiat în fiecare zi la oarele obiceiuite.

Rășnov, în 8 Nov. v. 1908.

G. PROCA.
(3-3)
președ. comit. parohial.

Deposit principal
de
Galoci veritabili rușesci din Petersburg
Galoci de gumi și Sosom
mare recunoscută de clasa primă.

Cel mai bun mijloc de apărare contra umzelei și frigului recomandă cu prețurile de concurență cele mai ieftine.

Friedrich Bahmüller,
cel mai mare deposit de încălăzire,
Brașov, Strada Porții nr. 18,
(în casa proprie).

Nr. 75/1908. not.

Publicațiune.

Primăria comunei Șimon (comit. Făgăraș) aduce la publica cunoștință, că în 12 Decembrie st. n. a. c. la 10 oare a. m. se va ține licitațiune publică și cu oferte în cancelaria notariatului cercual din Branul superior, pentru vînderea a 11100 metri cubici de lemn de brad (mcliv) din pădurea comunală „Pleașa”.

Pretul sstrigări este 66600 cor. sub care nu se va vinde quantul de

lemn descris. Vadiul este de 6660 cor. Ofertele în scris se primesc în ziua de licitațiune până la 10 ore antemerediane.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea în toate zilele în oarele oficioase în cancelaria notariatului cercual din Branul superior.

Simon, în 17 Novembre 1908.

Primăria comunală:
George Mănoiu, Axente Moșoiu,
primar. notar.

(421,2-2)

VICTORIA ȘTIINȚEI.

E cu un picior în mormânt omul care fiind bolnav nu și găsește leacul. Omul modern are morbiuri complicate, ascunse, ce provin din neregularitățile sistemului nervos nepătruns. Pentru aceste boale știința modernă medicală stie leac nou, sigur, — puterea electrică, care introducește în sistemul bolnavilor, face minuni! Dar tot cu așa succese să folosește electricitatea contra reumei, neurasteniei, nesomnului, lipsei de apetit, slăbirii etc. Cele-ce are, dară, ori-ce fel de morb de nervi, sau din boala amintită pe care-va, după cetirea acestui anunț să găbească și procură cartea „INSTRUCTIUNE DESPRE VINDECAREA ELECTRICĂ”, — carte ce se află deosebită pentru bărbați și deosebită pentru femei, și se trimite în cuvertă închisă ori-eui, de către:

Institutul de ordin. medical „ELECTRO-VITALIZER”, Budapesta, IV. Károly-körút 2 felem. 52.

Scrisoare de recunoștință.

Francisc Juhász, Dunaharaszt-A'ag, Nádormajor.

Cu bucurie își fac cunoscut că din 3 Maiu femeia mea folosește după instrucțiune instrumentul „Electro-Vitalizer”, care funcționează admirabil. Femeia nu a suferit dureri nu mai are simțul spaimei, cum avea înainte de aceea. Mulțumită lui Dumnezeu, că mi-a dat gândul să cumpăr acest instrument, că de atunci poate și eu muriam, nă mai fi putut vedea suferința ce o chinuia pe femeia mea. Acum a trecut peste tot răul, și cu bucurie spun celor ce o întrebă, că „Electro Vitalizer”-ul a vindecat-o. Primește Domnule Doctor mulțumita mea recunoșteoare.

Coupon pentru o carte de cinste:

Institutul de ord. med. „ELECTRO-VITALIZER”

Budapesta, IV. Károly-körút 2 felem. 52. Rog -mi trimite gratis și franco, în cuvertă închișă opul: „SISTEMUL DE VINDECARE ELCTRIC MODERN”

pentru { bărbați
femei }

Numele: _____

Comuna și
posta ultimă _____

Tace și lipsește pe o corespondență.

TIPOGRAFIA**A. Mureșianu**

Brașov, Târgul Inuiu Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine assortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în poziție de a pute executa orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE

IN AUR ARGINT SI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ

LITERATURA SI DIDACTICE

STATUTE**FOI PERIODICE****BILETE DE VISITĂ**

DIFERITE FORMATE

PROGRAME ELEGANTE**BILETE DE LOGODNA SI DE NUNTĂ**

DUPĂ DORINTA SI IN COLORI.

ANUNȚUARI**REGISTRE și IMPRIMATE**

pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI

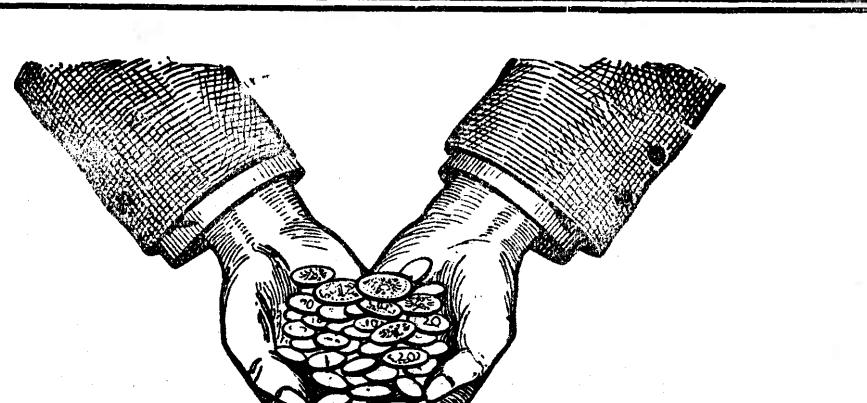
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

Couverte, în totă mărimea.

TANIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI si RESTAURANTE**PREȚURI-CURENTE și DIVERSE****BILETE DE INMORMENTARI.**

Comandele eventuale se privesc în bioul tipografiei, Brașov Târgul Inuiu Nr. 30, în etajul, indărât în curte. — Prețurile moderate. Comandele din afara rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Brașov.

**Fie-care posesor a unei
Trăsuri-motor a lui PUCH!
economisește multă bani și mai mult năcăz.**

Bicicle motor:

Siguranță mare:
HP. (35Kg.) 2½, 2¾, 3½, 4, 5 & 6HP.

Automobile:

construcție simplă. Execuție soiata:
9/10, 11/16, 20/25 HP.

Benzin. Ulei. Părți constitutive
Pneumatice.

Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER**, Brașov, Strada Portii 39.

